

שלום בוסטון ~ SHALOM BOSTON

כתבות, אירועים, ומדעות הקשר Hakesher

מוציאה לאור: אנט זריר
מעמד: דן בן-דרור מרשל
כתבת: ד"ר דניה שפירא
עוזר מחקר: ג'ף סוסמן

www.HaKeshetOnline.com

למודעות פירסום בלוח זה
ובמגזין הקשר, נא להתקשר
ל- 738-5038 (617)

שאי בר-מזל שאני באמריקה, כי בכלל לא בטוח כאן, כי יש פה אנטישמיות. פעם הוא אמר, שהוא מוכן למות בשביל הרב, בשביל תורה ומצוות ובשביל ההורים שלו. היום המשפחה היא בראש מעייניו - "צריך לעשות בשבילם הכל: לעזור, לתמוך, ואם צריך - גם לתת את החיים." ההורים, שבאים לבקר, לא מבינים את שפת הנכדים. "אני בקושי מסתדר אתם, והם חושבים, שאני מטומטם", אומר הסב כבאב עם גל מה שהוא רואה כישלון, שבנו לא השיג ולא-כלום מהערכים, שקיוו ממנו.

אמיר הר-גיל מביט בהורים שלו, יהושע, וחושב על אביו. "אני צריך את עצמו, אך מרגיש גרוע: איך שאשר אותו לבד - מי שלחם בנאצים, הצליח לבחור, ואז נפצע במלחמת-השחרור?" אך הוא כן מתייעץ אתו, והוא אומר: "אני החלטתי כמה פעמים, שאני רוצה להגר. הצינו לי תפקיד של עורך ראשי בגרמניה, אך החלטתי, שאני רוצה שהילדים שלי יחיו בארץ המרצחים, ואני רוצה להיות כאן! אבל אני יכול להבין אותך: זו הצעה של פעם-בחייה. יהיה יותר טוב להישאר בישראל." אמיר עדיין נטה לקבל את ההצעה. "אנחנו בארץ בסכנה מתמדת, יש לנו שני ילדים, והם ינסו לשרת בצבא. יש לנו אופציה לקבל את ההצעה של גרדה באנגליה", ניסה לשכנע את אדווה אך היא - בעודה שותלת פרחים באדמתה - הטילה על-כך וטו: "בשבילי אין אופציה אחרת (ובשירה) אין לי ארץ אחרת, גם אם אדמתי בוערת, וזהו!", חתמה, והם נשארו בארץ.

לארי לובנסל מהמועצה היהודית אמריקנית (AJC) בבוסטון חושש, שהקהילה היהודית עלולה לאבד את "הגולה הישראלית", ("על-פי מחקרים, כ-750,000 ישראלים חיים כיום מחוץ לישראל"), והוא עושה מאמצים לקיים דו-שיח בין שתי הקהילות. במסגרת זו הוא הנחה רב-שיח על הזהות של המהגר הישראלי בהקשר לתוכנו של הסרט, שבו ציטוט. דב בירן, פרופסור לניהול מערכות-מידע באוניברסיטת נורת' אסטון, שהוא גם המייסד והמנהל הכללי של חברות סטרט-אפ מצליחות כמו "פיטגו", הרגיש לא-נוח, כשצפה בסרט. "זה סרט עצוב ושחור למדי", כי אנו רואים סוגים שונים של יהודים בארץ והפרדה בין ערבים ויהודים. הערבי הוא זה שאומר, שהוא לא מוכן לזוז מהארץ. היהודים, לעומת זאת, מתוארים כחמדנים, שמחזיקים בכמה דרכונים ושמהפשים אפשריות לעשות כסף. זה נורא לשמוע את הקיבוצניק אומר, שלא חשוב לו דבר חוץ מעצמו וממשפחתו. והרי הבמאי עצמו אומר, שאין סיבה להילחם בשביל משהו, כי אין ערכים. ואפילו החבר שלו אומר לו לך! וכך גם אביו: "זו הצעה של פעם-בחייה. וזו מראה גדולה של החברה הישראלית, וזה לא מחמיא."

"תצוגת" קסאם בשדרות

לובנסל, ששוב מסתמך על מחקר מדעי, שכותרתו Transnational, טוען, שהיום ההגדרה של מי אנחנו נהיית יותר גמישה. "אני ישראלי!", מכריז דב. (לובנסל: "זהות מעיינית"). "אני חי בכפר גלובלי, ומסתכל משני הצדדים: בזכות האינטרנט, כל בוקר אני קורא את כל העיתונים הישראליים, מאזין לרדיו, וגם יש לי מספר טלפון בארץ. אני לא חש נבון, כשאני נוחת בארץ. אני מקבל רק את הדברים הטובים, ולא צריך לחיות הרעים. באשר ליחסים בין הישראלים והאמריקאים, מבחינה חברתית-תרבותית הפער בינינו גדול. יש ב-AJC קבוצה, שנהגה לומר לנו: 'אנחנו מושיטים יד לקהילות אחרות, כמו: ההיספאנים, הפלשתינאים', אך שכחו את הישראלים. לדעתי, יהודים אמריקנים לא רוצים לראות אותנו כאן. זו הכללה, אך גם ישראלים

אחרים מרגישים כך. אנשים דיברו על-כך, שבמשך 19 שנה לא הוזמנו לבית של יהודי! היהודים מרגישים, שהישראלים צריכים להיות בישראל, והאמריקאים כאן, (מישהו מהקהל: "גם הישראלים שואלים את האמריקאים למה לא היתם בישראל?"). זה נותן להם הרגשת-ביטחון, שיש ישראל חזקה, כי זה מחזק את הקהילה שלהם ולהיפך. זו ערבות הדדית."

לובנסל: "בעבר, כשניסיתי להקים קבוצה של אמריקאים וישראלים, הקונסול אמר: 'התעסק בעניינים שלך'. הקונסול הנוכחי רוצה בקשר הזה. גם בארץ יש היום יותר סובלנות לישראלים מחוץ לישראל."

דורית כהן, חוקרת-שמועץ בכירה ויועצת באיזור של בוסטון-רבת, הגיעה לכאן לפני כ-20 שנה לעשות שנת-סמל, שהתפתחה לעבודה קבועה. גם בעלה מצא עבודה נהדרת, "ולפני שהבחנו בכך, כבר חיינו את החלום האמריקני." כאן נולדו גם ארבעת ילדיהם (הגדול בן 13). "יש לי משפחה ביו-גרסי, והם יהודים. שמרנים חיבה, אך הגישה שלהם שונה משלי: אני קודם-כל ישראלית ואחר-כך יהודיה. כאן אנחנו הולכים לחב"ד (הם מקבלים אותי כמו שאני) כל יום שיש, וחוגגים את כל החגים כהלכתם, כדי שהילדים יכירו את המורשת. חשוב לי, שהילדים ילמדו ומדברים בעברית, וכל שנה הם קיבנט-קין בארץ. יש להם כאן חיים נוחים, אך אני מרגישה, שהם לא מספיק ישראלים. הייתי רוצה, שילכו לצבא, אך זו ההחלטה שלהם. אני מאמינה ששתי-שנות-השירות שלי בצבא מדברית תותחנים היה הטובות בחיי. השירות - במקום מדברי והרחק ממשפחתי - העמיד אותי על רגליי: למדתי לקחת אחריות מלאה על עצמי ועל החיילים שלי. קשרתי קשר כל-ייתק עם קבוצות של אנשים שונים ממני מרחק רב במוצאם וברקעים שלהם (כולל בעלי). באתי לצבא כנערה ביישנית, ויצאתי משם אשה בוגרת, מלאה ביטחון עצמי ובעלת יכולות. הרגשתי גאה ובת-מזל, שאני ישראלית. היום לא נוח לי עם הכפילות של 'בין כאן לשם', כי גם בארץ אני כבר לא מכירה את הסלנג, כי יש כל-כך הרבה עדות ושפות. אגב, הסרט דווקא מצאחן בן-ציון בגלל השונות שלו, כי זו האווירה ענייני בארץ. אני צופה בילדים שלי עם החלומות שלהם, אך אין לי שליטה עליהם. אני יכולה לראות להם איך אני גדלתי, והם יעשו את החלטתם."

שרי מוטרי היא פרופסור-חבר למשפטים באוניברסיטת ריצ'מונד שבירג'יניה. שרי נולדה בארצות-הברית, אך רוב-שנותיה חייתה בארץ, (הוריה עדיין שם). היא חזרה לכאן, כדי ללמוד במכללה. "כשעברתי לארץ בגיל 13, נדהמתי לראות, שהדעות הייתה דבר שמתקבל", היא מספרת. "כששירת בצבא, אנשים היו מאוד חמים, כרגע שהתחלתי לומר את דעתי על ישראל, אנשים לא אהבו את זה. ולא-בכדי: המאמר שלה 'מדוע עזבתי את ישראל', ומדוע אני חוזרת הביתה", לדוגמה, שהתפרסם ב-Wall Street Journal ביום-העצמאות ה-60 של ישראל, נראה כאילו נכתב אי-פלשתינאית, והוא רצוף אי-דיקטיון הטטורים, שהתגובה עליהם גרמה לה לעזוב את הארץ. "אמריקאים בורג'יניה, גם יהודים וגם לא-יהודים, מאוד מקבלים אותי, וזה נראה אמיתי", היא מציינת, ומיד מוסיפה: "אבל הגישה של היהודים מבחינה פוליטית היא כמו של הישראלים."

עם זאת, מרגישה חוציה, "בין": "אני לא יהודיה אמריקנית, ואני לא ישראלית. כשהתראיתי במכללה, אמרתי, שאני בן-אדם: כשהייתי בירדן, היה ברור לי, שאני ישראלית ויהודיה, אך שיקרתי ואמרתי, שאני אמריקאית. במשך שנים חשתי חרדה-חשבת, שאני צריכה להיות חברה של היהודים האמריקנים, אך אני לא ממות. כשאני דוברת אנגלית, אין לי מבטא ישראלי. הרבה שנים חשבת, שזו ברכה. בשנים האחרונות חשבת, שאולי היה יותר טוב אילו היה לי מבטא, כי האמריקאים חושבים, שאני כמוהם, ובעצם חסר לי חלק מהזהות שלי. במשך שנים חשתי אשמה על שעזבתי את ישראל והייתי כאן. לא ידעתי מה נכון, ומה לא נכון. הסרט, שבחלקו כבד ובחלקו לא, גרם לי להתחלה קצת מבוכה, משום שהבמאי לא ידע מה הוא רוצה, אך גם הערכת את זה, כי היו חלקים, שהזכירתי לי למה עזבתי את הארץ, והאווירה בסרט (לדוגמה, בקיבוץ) הזכירה לי למה אני מתגעגעת: כשהייתי קטנה, הייתה רק אמת אחת. היום האנשים יותר פלחניים. אחרי שהקשינו לאחריהם, אני חושבת, שמה שיפה ועושה אותי שמחה זה לראות, שלכולם יש משפחות אהובות." "ובהקשר זה מעניין לציין, שמה שדחף אותה לחזור לארץ היה משפט, שאמר לה עשר שנים קודם-לכן פלשתינאית, שפגשה בירדן, ושרק עתה הבינה אותו, כפי שהיא מספרת במאמר, שהוזכר לעיל: "היא אמרה אז: כל-כך עצוב לי בשבילך, שאת צריכה לגור כל-כך רחוק מהמשפחה שלך." היא יכולה להרגיש את שני הדברים בעת-ובעונה אחת: היא יכולה להתפלל להשמדתה של מדינת-ישראל ולקוות שאמצא את דרכי הביתה."

קוראים יקרים,

אנו מזמינים אתכם לקחת חלק פעיל ולכתוב מפרי עטכם כתבות, מאמרים וסותם חוויות אישיות בנושאים מגוונים, כגון: דעתכם הפוליטית, נשים בחברות היטק, ביוטק וטכנולוגיה מובילות, אמונות, ספרים, החלפת טיפים, מרשמים למאכלים מועדפים, אירועים ציבוריים שידועים לכם ושמוערים להתרחש בחודשים הקרובים (תערוכות, סרטים, מבצעים ופסטיבלים) וכד'. במילים אחרות, נשמח שתחלקו איתנו כל דבר שיכול לעניין את הקהילה הישראלית כאן בבוסטון. גם ילדים מזמנים לצרף סיפורים, חוויות וציורים. את החומר יש לשלוח באימייל לכתובת: Annette@HaKeshetOnline.com

כתבה ראשונה בסדרה. מאת: ד"ר דניה שפירא

בשעה ששורות אלה נכתבות, מתקיימת הפסקת-אש שברירת בין כוחות צה"ל בעזה והחמאס, שכבר הודיע חגיגת, כי הוא מתכוון מיד להתחיל שוב ולהמשיך ב"התנגדות". הורי תלמידים ביישובים של עוטף-עזה הודיעו, כי לא ישלחו את ילדיהם לבית-הספר, למרות ההודעה על חידוש הלימודים. הם עדיין בהיכון לקריאה "צבע אדום!". אך בעוד התושבים הללו ממשיכים להיצמד אל הקרקע (תרתי-משמע), בשנת ה-60 למדינה נשמעים ברמה קולות אחרים, המפקפקים בצדקת דרכנו, ומתחבטים בשאלה לגבי זכותנו לשבת בארצנו. מנגד מתחזקים קולותיהם של הערבים הישראלים ושל הפלשתינאים, התובעים חזקה על ארץ-ישראל. בשנים האחרונות מתרבים הקולות המוצאים ביטויים על הבמה ובקולנוע, וזוכים בפרסים בינלאומיים (לדוגמה: "ואלס עם באשיר", המועמד לפרס האוסקר). המצב הנוכחי מחזיר אותנו לבחינה נוספת של סרטים מפסטיבל-הסרטים היהודי, שהתקיים לא-מכבר בבוסטון.

חמשת הנערים הישראליים, שאת דמויותיהם שרטט אמיר הר-גיל לפני 20 שנה בסרט "בוקר טוב, ישראל". (דוגמן פילמס)

לפני שבוע התקיימה בבוסטון הפגנת-הזדהות עם ישראל ועם זכותה להגן על אזרחיה, שבמשך שנים יומיום מהפגזות החמאס. המפגינים, שקראו (ומולם קראו פלשתינאים מקומיים ואוהדיהם להשמדתה של מדינת-ישראל), חבשו כובעים אדומים כהזדהות עם אזעקת-הקריאה "שחר אדום" ("שחר" החולף ל"צבע"), שמאפשרת לתושבים של עוטף-עזה 15 שניות בלבד להיחלץ מתפוצצות מחסה לפני נחיתת הקסאמים שהוקצו בפסטיבל-הסרטים היהודי, איפשרו ו/או הגוראים. סדרת סרטים באותו השם, שהוקצו בפסטיבל-הסרטים היהודי, איפשרו לצופים לקבל תחושה כלשהי של ילדים באמצע ריקוד בגן המתפוצצים בבחלה, רצים אל מאחורי קירות-בטון מאולתרים, ושוכבים בחבטה על הרצפה, כשהם מכסים את אוזניהם בידיהם ומנסים לעצור את כבינם - וכל זה תוך 15 שניות! הצופים התרגשו, חלקם חיילו דמעה, אך גם הם ורבים אחרים מיהרו לסרטים "בעלי תכנים עמוקים": סרטים שרבים מהם עוסקים בקונפליקט היהודי-פלשתיני, ואשר נותנים ביטוי להתחבטות בשאלה על צדקת דרכנו ועל זכותנו לשבת בארצנו, תוך נתינת הבמה לפלשתינאים ולערבים ישראלים, (גם הם קוראים היום לעצמם פלשתינאים), שבקול רם ובביטחון-עצמי מופגן משכתבים את ההסטוריה לנגד עינינו.

אחד הסרטים הללו הוא "בוקר טוב, ישראל", בבימויו של אמיר הר-גיל. אנו פוגשים בו מיד בסצנה הראשונה, כשהוא מוציא מהמרתף גלגלים גדולים, מאובקים, של סרטים, שצילם 20 שנה קודם-לכן של חמישה נערים בגיל-מצוות, כל אחד בנפרד, כאשר קמו משנתם, ושמע מהם את דעותיהם ומה הם רוצים לעשות, כשהיו גדולים. הוא חזר אליהם שוב אחרי עשר שנים ואחרי 20 שנה. יוסי, משכונת-עוני באופקים, רצה להיות קצין גבוה בצבא, או מהנדס, "ואם לא, אז נהג 'אגד'". הוא גם חשב, שצריך לגרש את הערבים מיהודה ושומרון, "כי זה הרכוש שלנו". עשר שנים אחר-כך הוא נהייה קבלן-פיתוח, והיה לו שותף ערבי מחברון. יוסי ואשתו, עפרה, התגוררו עדיין באופקים, אך היא חשבה, שזה לא מקום להצליח בו, והיום הם גרים עם שני ילדיהם במרכז הארץ, ויוסי הוא מנכ"ל של חברת-מחזור מצליחה.

מנדר מסייבה רצה להיות עורך-דין, לעזור לאנשים, "שלא עשו שום-דבר, ועכשיו הם בבית-הסוהר". עשר שנים אחר-כך עדיין גר עם הוריו, ועבד כשכיר במוסך בחולון. "הייתי בעל אידיאלים, אבל ראיתי, שאפילו אם אתה שופט, זה לא עוזר, כשאתה ערבי. אז הלכתי לצד השני - להיות עשיר." היום הוא מתגורר בסייבה עם אשתו, חמדה, וארבע בנותיהם, שש הקים את "מוסך השלום". "כולנו בני אברהם, ואנחנו צריכים להיות ביחד על האדמה הזאת", הוא אומר. הוא רצה לעבור להתגורר ביישוב סמוך, חדש, צור רבין, אך לאחר שהקבלן שמע, שהוא ערבי, ביטל את החוזה, שחתם עמו. מנדר קיבל הצעה מחבר, שיש לו מוסך במיאמי, להצטרף אליו, אך סירב: "יכולתי לעשות הרבה כסף, אך אמרתי לו, שבחיים אנחנו לא דזים מכאן; לא עוזבים את הבית!". אמיר הר-גיל אומר, שהוא מקבץ במנדר על "הקשר שלו לאדמה, לרגבים, לבוסתן. הקשר שלי החל רק לאחר שהתחתנתי עם אדווה בקיבוץ."

מעל אלף איש התייצבו בקור המקפיא בשבוע שעבר ב"כיכר קופלי" בבוסטון, כדי להביע את תמיכתם בזכותה של ישראל להגן על אזרחיה. (צילומים באדיבות JCRC)

בשביל שום-דבר", הוא עונה, "גם לא למען המדינה". "אבל אתה חייב בקבר!" "רק בשביל להגיד ולהרגיש, שאני חלק מהחברה", הוא מבחיר, "אני לא מוכן למות בשבילם - רק לחיות בשבילם. המשפחה היא הדבר הכי חשוב. הר-גיל לא מוותר: "השבת להוריד פופלי?". "לא! ואתה?". מסתבר, שהר-גיל לא רק חשב - גם עשה, לפני מלחמת-לבנון, "שחשבת", שהיא מלחמה לא צודקת, והחלטתי, שאני לא פראיר...". עכשיו הוא מתלבט בעניין אחר: התייעץ לו עבודה מדהימה באוניברסיטה יוקרתית באנגליה, והוא נטה לקבלה. כפי שעולה ממה שהוא אומר בהקשר לסרטו הנוכחי: "אנגליה - ארץ בלי מלחמות, עם שקט. הצעה נפלאה... על מה הסרט? על המדינה שאני אוהב וסובא, או אולי על המדינה שאני עוזב...".

המחשבה על-כך אינה מרפה ממנו גם כשהוא מבקר בארצות-הברית את יהושע, המרוויח החמישי שלו. יהושע מכמר חב"ד סיפר לפני 20 שנה, שכאב שלו "מנסה לשפר את הדודים החילוניים. הוא אפילו קנה להם תפילין." הוא דיבר בהתלהבות על עתידו בישיבה. אחרי עשר שנים אכן למד בישיבה במקום. כשנשאל על הצבא, ענה אז בלחש, "אפשר לקרוא לחב"ד 'צבא השם'". וסיפר, "שעשיתי המשפחה מתכוננת לך, שאסע ללמוד אצל הרבי מליובוביץ, כדי לקלוט מאישיותו ומרוחו." היום יהושע חי עם אשתו, אלקי, ועם שש ילדיהם במילוקי שווייטקונסן, ועובד כעוזר למנהל סופרמרקט. "אני לא יכול לומר, שבעוד כ-וכך שנים אחזור לישראל (אלקי): "אני לא רואה את עצמי עוברת לישראל". שמעתי, שביום אחד ירו 106 רקטות מלבנון, זה מעורר חלחלה! אבל אני לא מרגיש,